

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ ตามพระราชบัญญัติ ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557¹

ร้อยตำรวจเอกสหัส นิมคล้าย²

การค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ของประเทศไทยและต่างประเทศ ศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 และเพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 ให้มีผลบังคับใช้คุ้มครองสัตว์จากการทารุณกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนานาชาติ

ก่อนมีพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 การกระทำการทารุณกรรมสัตว์นั้นเป็นความผิดที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 381 ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับการทารุณสัตว์หรือฆ่าสัตว์โดยให้ได้รับทุกขเวทนานอนไม่จำเป็น และมาตรา 382 เป็นเรื่องการใช้สัตว์ทำงานจนเกินสมควรต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่เมื่อมีการบัญญัติพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 ขึ้นมาบังคับใช้พบว่า มีการนำการกระทำการทารุณกรรมสัตว์มาบัญญัติให้เป็นความผิดไว้ในมาตรา 20 ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย โดยบุคคลที่กระทำการอันเป็นการทารุณกรรมสัตว์โดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ด้วยเหตุนี้ การทารุณกรรมสัตว์จึงเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบท การลงโทษของศาลจึงลงโทษในบทหนักสุดคือ ในความผิดฐานการกระทำการอันเป็นการทารุณกรรมสัตว์โดยไม่มีเหตุอันสมควรตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 เช่น ในคดี สุนัขชื่อก้านกล้วย ถูกอ้างว่าไปไล่กัดไก่ของเพื่อนบ้าน จึงถูกเจ้าของไก่ใช้มีดฟันหน้า มีบาดแผลฉกรรจ์ต้องเย็บมากกว่า 100 เข็ม ในคดีนี้ศาลจังหวัดหนองคายได้ลงโทษจำคุก 1 ปี และปรับ 2,000 บาท โทษจำคุกให้รอลงอาญา 1 ปี หรืออีกคดีหนึ่ง ศาลจังหวัดมุกดาหารมีคำพิพากษา ให้จำคุกชายชาวมุกดาหาร 2 คน โดยคนหนึ่งเป็นโพสต์คลิปการฆ่าสุนัขลงเผยแพร่ในสื่อ

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รองศาสตราจารย์ ดร. มัลลิกา พินิจจันทร์ ประธานและกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร. กัลยา ตันศิริ และ รองศาสตราจารย์กัทร กำประเสริฐ

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชานิติการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสงขลา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สังคมออนไลน์ และอีกคนหนึ่งเป็นผู้ลงมือฆ่าสุนัขโดยไม่มีเหตุอันสมควรด้วยการใช้ไม้ตีหัวและเชือดคอสุนัข เวลา 3 เดือน และปรับ 10,000 บาท ทั้งนี้ ในส่วนของโทษจำคุกนั้น เฉพาะผู้ที่โพสต์คลิปฆ่าสุนัขศาลให้รอลงอาญา เป็นต้น

ถึงแม้มีการบัญญัติให้การทารุณกรรมสัตว์โดยไม่มีเหตุอันควรเป็นความผิด แต่ยังมีปัญหาหลายประการ ที่พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มิได้บัญญัติเอาไว้ เช่น การกระทำความผิดเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์บางกรณี ผู้กระทำได้กระทำด้วยความทารุณโหดร้ายมากกว่าปกติวิสัยโดยทั่วไป เช่น การใช้ของแข็งทุบตีลูกแมวจนเสียชีวิตแล้วนำศพไปควั่นท้อง ควักอวัยวะภายในของลูกแมวออกมา เพื่อดำเนินคดีแล้วนำไปเผยแพร่แสวงหาประโยชน์ในเว็บใต้ดิน การฆ่าสัตว์ที่ใช้เป็นอาหารด้วยวิธีการที่ทารุณโหดร้าย เช่น การนำไปมาฝังดิน แล้วป้อนกะทิเป็นระยะเวลาหนึ่ง ก่อนนำไปฆ่าโดยเชื่อว่า จะทำให้เนื้อไก่นุ่มกว่าปกติ การบังคับเปิดหรือห่านกินอาหารด้วยการสอดท่อเหล็กลงไป ในคอ เพื่อให้ตัวของเป็ดหรือห่านโตผิดปกติ ก่อนนำมาฆ่าเพื่อนำตับมาปรุงอาหารบางเมนู หรือการเผยแพร่ภาพการทารุณกรรมสัตว์ในสื่อสังคมออนไลน์ สร้างความกระเทือนจิตใจแก่ผู้พบเห็น เป็นต้น รวมถึง เมื่อมีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด การเก็บรักษาสัตว์ของกลางระหว่างการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด เป็นต้น ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้นำประเด็นดังกล่าวมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ ได้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์อย่างทารุณโหดร้ายตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มาตรา 20 และมาตรา 31

ปัญหาเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์อย่างทารุณโหดร้ายนั้น มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มาตรา 20 และมาตรา 31 ซึ่งบัญญัติการกระทำความผิดฐานทารุณกรรมสัตว์และบทลงโทษเอาไว้ แต่มีปัญหาว่า พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มิได้กำหนดเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์อย่างทารุณโหดร้าย ให้ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษหนักขึ้น ดังนั้นเมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นไม่ว่าลักษณะการกระทำที่กระทำต่อสัตว์จะทารุณโหดร้ายเพียงใดก็ตาม ก็ต้องนำบทบัญญัติของกฎหมายมาตราเดียวกันมาบังคับใช้ ซึ่งไม่มีความเหมาะสม เพราะเมื่อชั่งน้ำหนักกับประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับจากการทารุณกรรมสัตว์ โดยเฉพาะการฆ่าอย่างทารุณโหดร้ายแล้วถ่ายคลิปไปจำหน่ายให้แก่ผู้นิยมความรุนแรงหรือทารุณกรรมสัตว์ การลงโทษดังกล่าวไม่สามารถนำมาใช้เพื่อป้องกันหรือยับยั้งการกระทำความผิดได้

ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า ควรมีการบัญญัติกฎหมายให้การกระทำทารุณกรรมสัตว์ในลักษณะทารุณโหดร้ายและแสวงหาประโยชน์จากการกระทำทารุณกรรมนั้น ให้ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษหนักขึ้น และควรบัญญัติให้การกระทำลักษณะดังกล่าวเป็นข้อยกเว้น ที่ไม่อาจนำมาตรา 56 แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้เพื่อรอลงอาญาแก่ผู้กระทำความผิดได้ เพื่อให้บทลงโทษดังกล่าวมีความเหมาะสมกับลักษณะของการกระทำความผิดและมีผลเป็นการยับยั้งการกระทำความผิดได้มากขึ้น

2. ปัญหาเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์เพื่อใช้เป็นอาหารตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมสัตว์และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มาตรา 21

ปัญหาเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์เพื่อใช้เป็นอาหารนั้น มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มาตรา 21 ที่กำหนดให้การฆ่าสัตว์เพื่อใช้เป็นอาหาร เป็นข้อยกเว้นไม่ถือว่าเป็นการทารุณกรรมสัตว์

ปัญหาคือ หากฆ่าสัตว์ที่โดยปกติทั่วไป ถูกเลี้ยงไว้เพื่อเป็นเพื่อนของมนุษย์ เช่น สุนัข แมว เพื่อมาทำเป็นอาหารจะถือเป็นข้อยกเว้นไม่เป็นการกระทำความผิดฐานทารุณกรรมสัตว์หรือไม่ และหากกระบวนกรเลี้ยงก่อนนำมาฆ่าเพื่อใช้เป็นอาหาร หรือวิธีการฆ่าหรือการปรุงอาหารมีลักษณะของการทารุณกรรมสัตว์จะถือเป็นข้อยกเว้น ไม่เป็นการกระทำความผิดฐานทารุณกรรมสัตว์หรือไม่ เช่น การทำเมนูไก่กะทิ เมนูพิวกราส์ เมนูปลาไหลต้มเปรต เมนูปลาสองแผ่นดิน เป็นต้น

ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า การกำหนดให้การฆ่าสัตว์เพื่อใช้เป็นอาหาร ทั้งนี้เฉพาะ สัตว์เลี้ยงเพื่อใช้เป็นอาหารที่เป็นข้อยกเว้นไม่เป็นการทารุณกรรมสัตว์ ตามมาตรา 21 (1) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 นั้น ควรมีการขยายความว่าสัตว์ที่ใช้เป็นอาหารดังกล่าวไม่รวมถึงสัตว์ที่มนุษย์นิยมเลี้ยงไว้เป็นเพื่อน โดยเฉพาะสุนัขและแมว อย่างชัดเจนไว้ในกฎหมาย นอกจากนี้ การกระทำ ต่อสัตว์ที่เลี้ยงไว้เพื่อใช้เป็นอาหาร หากวิธีการเลี้ยงสัตว์เป็นการเลี้ยงที่ทารุณโหดร้าย เช่น การบังคับให้สัตว์กินอาหารเป็นปริมาณมาก หรือการนำสัตว์มาฝังทราย แล้วบังคับให้สัตว์กินอาหาร ก็ไม่ควรเป็นข้อยกเว้นการทารุณกรรมสัตว์เช่นกัน รวมถึงวิธีการฆ่าสัตว์ เช่น การฆ่านำสัตว์มาต้มทั้งที่ยังมีชีวิต เช่น เมนูปลาไหลต้มเปรต ก่อให้เกิดความทรมานแก่สัตว์โดยไม่จำเป็น หรือการนำปลามาทอดและกินทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่ เช่น เมนูปลาสองแผ่นดิน ก็ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า การกระทำความผิดดังกล่าวไม่เป็นข้อยกเว้นของการทารุณกรรมสัตว์เพื่อให้การคุ้มครองสัตว์จากการถูกทารุณกรรมภายใต้กฎหมายไทยมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับกฎหมายของนานาประเทศมากยิ่งขึ้น

3. ปัญหาเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพการทารุณกรรมสัตว์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14

ปัญหาเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพการทารุณกรรมสัตว์นั้น มิได้มีการบัญญัติกฎหมายให้เป็นความผิดในพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมสัตว์และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มีเพียงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 ซึ่งกำหนดให้การนำข้อมูลคอมพิวเตอร์บางลักษณะเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์เป็นความผิด แต่ก็ได้กำหนดให้การนำข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นการทารุณกรรมสัตว์เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์เป็นความผิดแต่ประการใด

ทำให้มีปัญหาคือ ทำให้มีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ นำข้อมูล คอมพิวเตอร์ในลักษณะเป็นคลิปที่มีการทารุณกรรมสัตว์ เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อแสวงหาประโยชน์จากการเผยแพร่ข้อมูลการทารุณกรรมนั้น โดยได้มาจากยอดไลค์ ยอดแชร์ และการเชิญชวนให้ผู้นิยมความรุนแรงซื้อคลิป

การทารุณกรรมสัตว์ในห้างสรรพสินค้า ดังนั้น หากไม่มีการบัญญัติให้การกระทำในลักษณะการเผยแพร่ภาพ การทารุณกรรมสัตว์ในสื่อออนไลน์หรือนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ให้เป็นความผิด ก็จะมีเหตุจูงใจให้มี ผู้กระทำการทารุณกรรมสัตว์โดยแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบอย่างต่อเนื่อง

ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า สมควรที่จะมีการบัญญัติให้ผู้กระทำการเผยแพร่คลิปการทารุณกรรมสัตว์ ให้เป็นความผิดอีกฐานหนึ่ง เพื่อลดแรงจูงใจต่อบุคคลที่คิดจะจัดทำทารุณกรรมสัตว์ออกจำหน่ายใน สื่อสังคมออนไลน์

4. ปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรักษาสัตว์ของกลางในการกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มาตรา 25

ปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรักษาสัตว์ของกลางในการกระทำความผิดฐานทารุณกรรมสัตว์ ซึ่งมี กฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มาตรา 25 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 และข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2480 เรื่องการเก็บรักษาสัตว์ของกลางในการกระทำความผิด ข้อ 9

ปัญหาคือ เนื่องจากมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มิได้กล่าวถึงการเก็บรักษาของกลางเอาไว้ ทำให้ต้องดำเนินการเกี่ยวกับของกลางที่ใช้เป็น พยานหลักฐานในคดีตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น เป็นการกล่าวโดยทั่วไป มิได้เฉพาะเจาะจงถึงเรื่องสัตว์ซึ่งเป็นของกลางที่มีชีวิต ซึ่งต้องมีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ ในการเก็บรักษา แตกต่างจากของกลางประเภทอื่น ทำให้เกิดปัญหาวาระหว่างที่มีการดำเนินคดีในความผิดฐานทารุณกรรมสัตว์ บุคคลใดสมควรเป็นผู้มีหน้าที่ในการดูแลสัตว์ และจะมีการจัดการเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการ ดูแลสัตว์นั้นอย่างไร

ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า สมควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ มีอำนาจในการมอบหมายให้บุคคลหรือ องค์กรใดมีหน้าที่ในการดูแลสัตว์ ในระหว่างการดำเนินคดีตามกฎหมาย ทั้งนี้ ภายหลังจากมีคำพิพากษาว่า ผู้กระทำความผิดฐานทารุณกรรมสัตว์แล้ว ผู้กระทำความผิดต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดูแลสัตว์และ กระทำการอื่นใดเกี่ยวกับสัตว์ที่ถูกทารุณกรรม เช่น ค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าดูแล และค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

สำหรับข้อเสนอแนะของ การศึกษาเรื่องปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์ ตาม พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์อย่างทารุณโหดร้ายตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มาตรา 20 และมาตรา 31

ผู้ศึกษาขอเสนอให้มีการเพิ่มเติม มาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 โดยเพิ่มวรรคสอง โดยใช้ถ้อยคำต่อไปนี้

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 20 โดยมีการกระทำในลักษณะทารุณโหดร้ายหรือแสวงหาประโยชน์จากการกระทำนั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 ได้กำหนดให้การทารุณกรรม ตามมาตรา 20 มีโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยการทารุณกรรมดังกล่าวนี้ มีลักษณะทำให้สัตว์ได้รับความทุกข์ทรมานไม่ว่าทางร่างกายหรือจิตใจ ได้รับความเจ็บปวด เจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรืออาจมีผลทำให้สัตว์นั้นตาย รวมถึงการใช้สัตว์เพื่อการเจ็บป่วย ชราภาพ หรือกำลังตั้งท้องเพื่อแสวงหาประโยชน์ หรือใช้สัตว์ประกอบภารกิจ หรือใช้สัตว์ทำงานหนักจนเกินสมควร หรือใช้ให้ทำงานอันไม่สมควรเพื่อสัตว์นั้นเจ็บป่วย ชราหรืออ่อนอายุ โดยอัตราโทษดังกล่าวเทียบเท่ากับการกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของผู้อื่นนั้น ผู้กระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ขณะเดียวกัน ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 296 ได้บัญญัติให้การทำผิดฐานทำร้ายร่างกาย ถ้ากระทำโดยทรมานหรือโดยกระทำทารุณโหดร้าย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ศึกษาจึงนำอัตราโทษดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการบัญญัติอัตราโทษสำหรับการกระทำความผิดฐานทารุณกรรมสัตว์ในลักษณะทารุณโหดร้ายหรือแสวงหาประโยชน์จากการกระทำนั้น เพื่อให้บทลงโทษมีความเหมาะสมกับลักษณะของการกระทำความผิดและมีผลเป็นการยับยั้งการกระทำความผิดได้มากขึ้น

2. ปัญหาเกี่ยวกับการทารุณกรรมสัตว์เพื่อใช้เป็นอาหารตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมสัตว์และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มาตรา 21

ผู้ศึกษาขอเสนอให้มีการแก้ไขมาตรา 21 (1) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมสัตว์และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 โดยใช้ถ้อยคำต่อไปนี้

มาตรา 21 การกระทำความผิดต่อไปนี้ ไม่ถือว่าเป็นการทารุณกรรมสัตว์ ตามมาตรา 20

(1) การฆ่าสัตว์เพื่อใช้เป็นอาหาร โดยไม่รวมถึงการฆ่าสุนัขและแมว การเลี้ยงสัตว์เพื่อใช้เป็นอาหารด้วยวิธีการบั้งกับกินอาหาร และการฆ่าสัตว์ที่ใช้เป็นอาหารด้วยวิธีการทารุณโหดร้าย ให้สัตว์ได้รับความทุกข์ทรมานก่อนตายโดยไม่จำเป็น

เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า สุนัขและแมว ไม่ใช่สัตว์ที่เลี้ยงไว้เป็นอาหารและวิธีการเลี้ยงสัตว์ที่ทารุณโหดร้ายหรือการฆ่าสัตว์ด้วยวิธีการที่ทารุณโหดร้ายไม่ถือเป็นข้อยกเว้นของการทารุณกรรมสัตว์

3. ปัญหาเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพการทารุณกรรมสัตว์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14

เพื่อให้กฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองสัตว์รวมอยู่ในกฎหมายฉบับเดียว

1) ผู้ศึกษาจึงขอเสนอให้มีการเพิ่มเติม มาตรา 21/1 ขึ้นเพื่อบังคับใช้กับกรณี การเผยแพร่ภาพการทารุณกรรมสัตว์ โดยใช้ถ้อยคำดังต่อไปนี้

“ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าสู่ข้อมูลคอมพิวเตอร์เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเผยแพร่การกระทำอันมีลักษณะทารุณกรรมต่อสัตว์”

2) ผู้ศึกษาขอเสนอให้มีการแก้ไขมาตรา 31 โดยใช้ถ้อยคำต่อไปนี้แทน

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 20 มาตรา 21/1 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ทั้งนี้ เพื่อให้มีการบัญญัติให้ผู้กระทำการเผยแพร่คลิปการทารุณกรรมสัตว์ให้เป็นความผิดอีกฐานหนึ่ง เพื่อลดแรงจูงใจต่อบุคคลที่คิดจะจัดทำทารุณกรรมสัตว์ออกจำหน่ายในสื่อสังคมออนไลน์

4. ปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรักษาสัตว์ของกลางในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มาตรา 25

ผู้ศึกษาจึงขอเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 25 (6) พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรักษาสัตว์ของกลางในการกระทำความผิดในความผิดฐานทารุณกรรมสัตว์ โดยใช้ถ้อยคำต่อไปนี้

“(6) มอบหมายให้บุคคลหรือองค์กรใดมีหน้าที่ในการดูแลสัตว์ที่ถูกทารุณกรรมในระหว่างการดำเนินคดีตามกฎหมาย และภายหลังจากมีคำพิพากษาว่า ผู้กระทำความผิดฐานทารุณกรรมสัตว์แล้ว ผู้กระทำความผิดต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดูแลสัตว์และกระทำการอื่นใดเกี่ยวกับสัตว์ที่ถูกทารุณกรรม เช่น ค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าดูแล และค่ารักษาพยาบาล ให้แก่บุคคลหรือองค์กรผู้ทำหน้าที่ในการดูแลสัตว์นั้น”

ทั้งนี้เพื่อให้พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บรักษาของกลางที่เป็นสัตว์ในความผิดฐานทารุณกรรมสัตว์ตามพระราชบัญญัตินี้

เอกสารอ้างอิง

กัลยาณี ธีระวงศ์ภิญโญ. “มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองและจัดสวัสดิภาพสัตว์จากการนำมาแสดง.”

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2561.

แคลเลีย ธนพงศ์พิพัฒน์. “การคุ้มครองสัตว์เพื่อการศึกษาและการทดลองในประเทศไทย.” วารสารนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ 3 (สิงหาคม 2012): 191-192.

จิรพงศ์ ทรัพย์ชุมทอง. “ทฤษฎีสัตว์บนฐานความเป็นพลเมืองกับหลักการพิจารณาอย่างเท่าเทียม.”

วารสารสมาคมปรัชญาและศาสนาแห่งประเทศไทย 14, 1 (มกราคม 2562): 87.

รัชชัย สุกดิษฐ์. การจัดสวัสดิภาพสัตว์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ทิพเนตร, 2550.

ธันว์รัตน์ โรจนโรวรรณ. “มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการทารุณกรรมสัตว์.” วิทยานิพนธ์

นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

เนืองน้อย บุญยเนตร. จริยศาสตร์สถานะแวดล้อม: โลกทัศน์ในพุทธปรัชญาและปรัชญาตะวันตก.

พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

ประพิมพ์พรรณ เงินทิพย์. “มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสัตว์ตามหลักสวัสดิภาพสัตว์.”

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554.

พิพัฒน์ สมภาร. พฤติกรรมสัตว์เลี้ยง หลักการทางชีววิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2552.

สถาบันพระปกเกล้า. ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและ
การจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, 2562.

สภาวิจัยแห่งชาติ. จรรยาบรรณการใช้สัตว์เพื่องานวิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สภาวิจัย
แห่งชาติ, 2547.

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป. ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับมาตรการสวัสดิภาพ
สัตว์ในสหภาพยุโรป. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการต่างประเทศ, 2549.

อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. สิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2550.